

Ogledati si moramo nekoliko bliže letosnjo razstavo izdelkov prostoročnega risanja in opisne geometrije. Razstava je bila odprta v nedeljo 27. junija ves dan in posetilo jo je mnogobrojno občinstvo, s čimer je pač rečeno dovolj.

Dvorana je bila dostojno okrašena s cvetlicami, med njimi pa so stali kipi, katerih ni še zob časa ogledal. Bilo je med njimi tudi več okrnjenih, ki prav nič niso povečali lepote razstave, ampak so jo le kvarili in radi tega bi lahko ostali v arhivu.

Razstavljenih je bilo 145 prostoročnih in 40 geometričnih risb. Ogledamo si najprej prostoročne, ki so delane večinoma s pasteli, akvareli, nekatere tudi z ogljem in dve oljnati. Nekatere slike so naravnost krasne in vidi se, da jih je delala roka, v kateri bije umetniška žila. Futurističnih slik ni, kar priča, da naši doraščajoči umetniki niso pristali te struje, mogoče pa je, da se je bodo oprijeli pozneje. Z vseh del nam odseva eksperimentizem, moderna pa se kaže samo v barvah in njenih prehodih.

Prvo mesto gre tov. Čargo Ljubkoti, bratu znanega goriškega umetnika, in po pravici se moramo nadejati od njega še veliko tudi pozneje, ko bo proč iz našega mesta. Njegova spretna roka, čut za lepoto in njegov pogled, vse to nam je naredil in pokazal, in z zadovoljenjem mu stisnemo roko ob slovesu, ki zaključuje vrsto umetnikov, ki so že izšli iz našega zavoda.

Najlepša njegova dela, ki ti stopijo takoj pred oči in ki ti kažejo nekaj posebnega, kar je samo njemu lastnega, so: Idrijska čipkarica, Z vlakom, Vipavski motiv in Grad, delana s pasteli. Slap delan z akvareli in Divji petelin v oljnatih barvah. Častitamo!

Drugo mesto pripade tov. Danilo Udoviču, ki hodi svojo pot in tudi o njemu moram reči v ne dosti manjši neri isto kot o prvem. Tudi njemu naj velja klic — le tako naprej! Najlepše njegove slike so: Sv. Anton, Orkan in Zimski večer, delane s pasteli; najbolj pa mi je ugajal «Večer», delan z oljnatimi barvami.

In tretje mesto gre tov. Ferlatu, ki se je izkazal z dvema slikama: Gozd in Z okna, ki sta delani z akvareli.

V ostalih slikah pa se opaža pomankanje veselja do risanja in se vidi, da so delane samo za red: saj je tudi popolnoma razumljivo, da ne morejo biti vsi umetniki, in je dovolj, ako morem pohvaliti tudi samo pridnost.

Najbolj ponesrečeni so avtoportreti, katere bi lahko odstranili, (na enem so ušesa kakor iz čokolade), na neki drugi sliki sem videl konja brez ušes in na tretji nisem mogel ločiti, ali drži pes v gobcu zajca ali podgano. Spodtakniti se moram tudi ob barvo neba na sliki, ki predstavlja na griču križ in pod njim klop, na kateri sedi mož in zre v daljavo. Ne morem pa razumeti barve neba in slika je takorekoč pokvarjena.

Razstavljen so bile tudi nekatere risbe iz prejšnjih let, ki bi pa lahko odpadle.

Ustaviti se moram še pri risbah iz opisne geometrije, pri katerih se pozna spretna učiteljeva roka, roka strokovnjaka v opisni geometriji g. prof. Novaka, kateremu moramo izreči na tem polju vse priznanje. Hvaležni mu moramo biti za vsestransko prizadevanje, da bi oddržal realne predmete, predvsem pa opisno geometrijo na oni višini, kjer so nekdanji bili, kar se mu je tudi popolnoma posrečilo. Danes, ko zaključuje tudi on svoje delo na našem zavodu, kjer je deloval od l. 1915. pa do danes neprenehoma in z vztrajnostjo, da bi vzgojil res prave moze, ki naj stopijo brez skrbi v življenje, mu moram izreči v imenu vsega dijaštva najlepšo zahvalo!

Človek bi le občudoval risbe iz opisne geometrije, natančnost in fineso, s katero so delane, in tudi na tem polju gre ljakom priznanje, saj letošnje risbe prekašajo tudi nekatere prejšnjih let.

Odlikuje se na tem polju posebno tov. Mirko Vuga, od katerega je najlepša perspektivna slika notranjštine bazilike sv. Pavla v Rimu, in tudi vse ostale.

Tov. Gaberščik pa se odlikuje posebno po «Načrtih» in v risbi «Okna v okroglinem otoku», tretje mesto pa pripade tov. Udoviču radi njegovih krasnih načrtov. Za temi pa ne zaostajata delež tov. Višnovca in Čargo po risbah z perspektive.

G. prof. Novaku vso čast in dijakom javna pohvala!

B. L.

Izvojni trg v Gorici dne 3. julija 1926.

Cene: črešnje črne od 2.80 do 3.50; zelene stročje od —70 do —90; grah od 1.10 do 1.20; spargli od 3.— do 4.—; krompir od 0.30 do 0.38; breskve od 2.20 do 3.50.

Količina na trg pripeljanih črešenj 50 svintlov.

Povpraševanje veliko, blaga malo, posebno sadja tako črešenj, hrušk in marelic, zato pa tudi tako visoka cena.

Kupčija s krompirjem se je začela razvijati. Upati je, da bo povoljno uspevala, če ne bo vreme le preveč nagajalo.

VOGERSKO

Društvo «Lijak» se zahvaljuje vsem gostom za udeležbo in vsem društvom za blagoobno sodelovanje pri veselici dne 20. junija. Enako se zahvaljuje tudi orkestru.

Solski patronat se zahvaljuje za pomoč pri veselici društvu «Lijak», ki mu je posodilo oder in kulise in orkestru za igranje.

SOLKAN

Nesreča. Gadnik Jožef pok. Roka, doma iz Kronberga je tako nesrečno padel v Sušmarjevo jamo za cerkvijo sv. Stefana v Solkanu, da si je prebil črepijco. Z avtom Zelenega križa je bil odpeljan v goriško bolnico. Stanje ponesrečenca je smrtno nevarno.

KOBARID

Za danes naznanjena prireditve se, kakor smo že večkrat poročali, ne vrši. Sicer pa odbor našega pevskega društva ne ve, kdo je dopis poslal v «Edinost», ker odbor ga ni odposlal. Sploh nismo točnega dne za prireditev še določili. Slavno občinstvo kakor tudi uredništvo naj nam za to ne ljubo pomoto, ki je nismo mi zakrivali, blagovoli oprostiti.

Kdaj se bo prireditve vršila, javimo pravočasno.

SOLKAN.

V četrtek že proti večeru sta opazila oče in sin, namenjena domov in vračajoča se ob desnem bregu Soče, v bližini železniškega mosta par črevljev in klobuk. Ker se jima je zdelo, da ura ni bila primerna za kopeli kakor tudi ne voda prevablja, sta sumila, da se je pripetila lastniku na bregu odloženih predmetov nesreča. Iskala sta in našla nedaleč od onega mesta truplo utopljenca.

Takoj sta obvestila karabinerje, ki so s pomočjo drugih ljudi potegnili truplo iz vode. Panesrečenec mora imeti takih petdeset let, prej več ko manj, je plešast, obrt in ima nekaj sivih zlatih in je še precej čedno oblečen, kar kaže, da mora biti kak boljši kmet. Do sedaj se še ni dognala njegova istovetnost. Komisija je prišla iz mesta, ni pa doznala na truplu nobenih znakov, ki bi pričali o kakem zločinu. Truplo se je preneslo v mrtvašnico in se pokoplje na našem pokopališču.

STANDREŽ.

V petek se je zgodila pri nas nezgoda. Mozeč Josip, mož šest in dvajsetih let, bivajoč v Mirnu, zaposlen pri mlatilnici, se je spodrsnil in padel tako nesrečno, da mu je stroj razmesaril popolnoma roko, ki se mu jo morali v bolnišnici, kamor ga je prepeljal zeleni križ, odrezati. V kolikor smo zvedeli, je sedaj njegovo stanje opasno.

KANAL.

Težak kamion je vozil skozi Kanal drva. Vozil ga je sam lastnik Lango Stefan. Ker je pa bilo po cesti mnogo kamnja je ukazal težaku, Škerku Avgustu s Kala, ki je sedel zraven njega, naj pobere spred koles nekaj takih kosov. Medtem ko je ta odstranjeval kamne izpod kamijona, se je vozilo premaknilo in mu polomilo desno stegno. Dobil je še več drugih manjših ran. Zeleni križ ga je odvedel v goriško bolnišnico.

Vesti iz Istre

IZ KLANCA.

Klanec je imel na dan sv. Petra svoj častni dan. Popoldne ob dveh je bila velika cerkvena slovesnost s koncertom. Sodelovali so gđ. Čok Anica in Jelica kot solistinja, gđna Vojlica Godina pri orglah in Glasbena Matica iz Trsta z g. prof. Ivančičem. Krasno je izvajala gđna V. Godina Callaertsov slavoslovni pohod in Rossijev Resignacio. — Lepo je zapela gđna Čok Gounodov Ave Maria, Glasb. Matica je pa s svojim «Concerto grosso» št. 8 pokazala, da zna res lepo proizvajati težke stvari. Domači pevski zbor je lepo zapel par izbranih cerkvenih pesmi. Solist g. Petrinja nas je presenetil s svojim močnim, lepim glasom. Vsa čast pevskega zboru in vsem, ki so sodelovali in omogočili lepo prireditev! Ljudstvo je do zadnjega kotička napolnilo lepo cerkev in z veliko pazljivostjo sledilo programu. Vseh sodba je bila: «Skoda, da se še dalje ne poje in svira! Prehitro je končalo!»

Potem je bila vrtna veselica društva «Slavček». Dve deklici sta lepo deklamirali, domači zbor je dobro zapel novo Ocvirkovo «Jabuke», pevci iz Podgorja so se odrezali s svojim «Pevcem». Ne bi človek pričakoval tako lepega petja, le naprej do še večjih uspehov! Herpelci in Kozinci so krasno zapeli «Žitno polje» in «Kaj pa delajo ptički». Dobil sem prav dober vtis; vidim, da se v društvih res dela in trudi. Hvala in čast tudi pevovodnji! — Burka «Pogodba» je bila izborna podana; lep oder dobre maske in izvrstno igranje je napravilo na občinstvo popoln vtis. Naj se «Slavnik» s svojimi igralci še večkrat pokaže!

Ljudstva je bilo vse polno. Vse je bilo zadovoljno in veselo, vsa prireditve je potekla mirno, v najlepšem redu. Se večkrat bi radi prišli v Klanec na take lepe dneve!

Književnost in umetnost

Nove orgle v Grgarju.

(Delo goriške tovarne orgel J. Kacin.) Na praznik sv. Petra in Pavla je bil v Grgarju cerkveni shod. Pri tej priliki so se blagoslovile in kolavdirale orgle. Poleg č. g. Vinka Vodopivca sem orgle tudi jaz pregledal in preizkusil; zato je moja dolžnost, da povem o njih svoje mnenje. Ne bom se spuščal na dolgo in široko popisovanje različnih registrov in spremen. Registri pri orglah posnemajo razne instrumente orkestra kakor flavto, klarinet, oboe, violino, violi itd. Umetnost graditelja orgel je ravno v tem, da zadene pri piščalkah barvo navedenih instrumentov in omogoči organistu na ta način, da pri igranju doseže zaželjene kontraste. Pri grgarjskih orglah se je to popolnoma posrečilo. Posrečilo se je tudi mehanika, ki je drugi zelo važen moment pri orglah. Graditelj je v današnjem slučaju poslužil pnevmatičnega sistema. Pri tem sistemu odpadajo vse trdnice, ker opravi njihovo delo zrak, ki gre po ceveh do piščalk in registrov ter s tem omogoči hitro in brezšumno odpiranje ali zapiranje registrov. Kakor sem že omenil, se ne spuščam v podrobnosti. Zadoštuje naj, ako omenim, kar je tudi velikega pomena, da je igralna miza obrnjena proti oltarju, in da je igranje in registriranje prav lahko. Cena je delu primerna. Vse to mojsra, ki je postavil orgle, dobro priporoča.

E. Komel.

Koroške slovenske narodne pesmi, V. zvezek, harmoniziral Oskar Dev.

Zopet moramo z veseljem opozoriti na novo zbirko koroških narodnih pesmic. Oskar Dev, ki se je takorekoč specializiral na tem polju, je nabral 30 mičnih in deloma tudi zelo interesantnih pesmi, jih harmoniziral za 4 glasove (in sicer je 11 pesmi za mešani zbor, 18 za moški in 1 za ženski zbor) in tako rešil zopet lepo število narodnega blaga. Hvalevredno je posebno, da je v to izdajo uvrstil tudi marsikatero zastarele pesmice, ki jih kot take označa v svoji znani zbirki tudi Kuhač (pesnice «Oj, Indija», «Moja pubeč v Vlaše gre», «Obični raj» i. dr.). Ostale pesmi so večinoma sad Devove marljivosti in pridnega nabiranja ob priliki dopustov in izletov. Harmonizacija je prijetna in dostopna tudi najprostejšim zborom. V nekaterih pesmicah postaja tudi izredno zanimiva vsled fino občutenih domislekov, tako šte. 7 in 11, ki sta spisani za 5-glasni moški zbor, šte. 13, ki začenja z mešanim (ne moškim) kakor je pomotoma tiskano), nadaljuje z ženskim in končuje z moškim zborom, šte. 14, v kateri se alternirata ženski in moški zbor v doslednih imitacijah itd. Predaleč bi se galo naštevati vseh posameznosti, rajši naj pevski zbori in posamezniki segajo po zbirki sami: žal jim ne bo, zato je že ime Devovo najboljši porok. Zbirko prodajajo «Prosveta» in Štokova knjigarna v Trstu ter goriške knjižarne. V. M.

«Lepa Vida» v italijanščini.

Prof. Ivan Lorenzoni, bivši ravnatelj tolminskega učiteljskega in nam poznani prevajatelj Cankarjevega Hlapca Jerneja, je izdal, kolikor moremo posneti po nekem milanskem listu, pri «Casa editrice udinese» v Vidmu prevod Cankarjeve «Lepe Vide».

O prevodu bomo poročali natančneje, ko ga prejmemo. Zanimivo je, da se g. prof. Lorenzoni stalno bavi s slovensko literaturo. Njegov prevod narodne pesmi o «Lepi Vidi» smo čitali celo v Šoli v Tolminu ko je bil objavljen v reviji Comedie. In ni bil slab, kot splošno niso slabi njegovi prevodi iz slovensčine.

Naša umetnost začenja pronicati tudi na zapad, vedno bolj, vedno globlje. To je dokaz, da stopamo z svojimi deli v svet in zadobivamo mesto. Je to razveseljivo dejstvo naše eksistence, ki jo skušajo mnogi zanikati.

Vendar, mi smo, saj je naš Cankar, saj je mož naše duše.

V naših knjižarnah ni dobili še tega prevoda, tudi italijanski časopisi ga še ne omenjajo. Vendar upamo da pohod «Lepe Vide» v italijansko literaturo ne bo manj znanen od «Hlapca Jerneja», zlasti še ko spoznanje šele raste. In upamo obenem, da ni to zadnja naša knjiga v italijanščini. Čehi so sprejeli skoraj vsega Cankarja v svojo literaturo, oni so bili prvi in najpridnejši. Za njimi prihajajo še drugi.

Ob Cankarjevi 50letnici smo tega uspeha lahko samo veseli iz vsega srca. Poleg nas mu tudi drugi narodi prinašajo spominske vence.

Ali ste si naročili knjige „GORIŠKE MATICE“?

DRUŠTVA ENA IZMED GLAVNIH NALOG VAŠEGA DELOVANJA JE ŠIRITI NAOERAZBO MED LJUDSTVOM V VAŠEM KRAJU. DOLOČITE TOVARIŠE IN TOVARIŠICE, KI NAJ NABIRAJO TE DNI ČLANE ZA GORIŠKO MATICO, TAKO DA NE BO HIŠE V VAŠI VASI, KI BI NE BILA NAROČENA NA KNJIGE GORIŠKE MATICE. SLOVENSKI TRGI, PAZITE, DA NE BOSTE ZAOSTALI ZA PRIPROSTIMI VASMI V ŠTEVILU ČLANOV ZA GORIŠKO MATICO. POSKRbite V SVOJIM DRUŠTVIH, DA BO EDEN IZMED ODBORNIKOV NABRAL ŠE TE DNI ČLANE ZA GORIŠKO MATICO.

MALI OGLASI

BERLITZ-SCHOOL Via Torre bianca 21, pouk in prevod v vseh jezikih. (91)

GLYKOL je pravi dobrotnik vseh onih ki trpijo na živčni oslabelosti, glavobolu, pomanjkanju sladst. Glykol je splošen in energičen obnovitelj. Prodaja se v lekarni Castellonovich, Trst Via Giuliana 42. 1033

POSODILA dobijo solventne osebe proti jamstvu. Ponudbe pod «Denar» na upravnistvo. 1034

MOLZNA krava se proda. Pojasnila daje lastnica Margerita Filipčič S. M. M. sp. 935, Trst. 1035

SLUŽKINJO pridno in pošteno, sprejme takoj družina brez otrok. Plača in hrana dobri. Rojan, Ver-nellis 443 «Villa Olga». 1037

KOZO, ameriška, 4 litre dnevno, dve raci, ki nosita jajca, železno upogljivo posteljo proda železnikar vsled premestitve. Novak, Greta, Androna Fortunato št. 2. 1039

DVE postelji oddam mladeničema. Via Rismardo 12, L. Petrovič. 1042

PODLISTEK

JULES VERNE:

Skrivnostni otok

«Skrjimo se, je rekel končno inženir. Če bodo opice mislile, da smo šli proč, pridejo morda prej ven. Gedeon Spilett in Harbert naj se krijeta za skalami in naj streljata na vse, kar se pokaže iz granitne hiše.»

Tako so tudi napravili. Poročevalec in mladenič, ki sta bila najboljša strelca sta se skrila v strelni razdalji, a Nab, Pencroff in Cir Smith so se povzpeli na planoto, da ulove kako divjačino, ker blizal se je čas zajutka, in ker niso imeli živeža, so si morali za zdaj na ta način pomagati.

Cez pol ure so se lovci vrnili z nekaterimi skalnimi golobi, ki so jih spekli, kakor se je pač dalo. Opice se niso še pokazale.

Gedeon Spilett in Harbert sta povzela zajutke, medtem ko je Top strážil okna. Nato sta zopet vzpela svoje mesto.

Tudi dve uri pozneje se ni položaj izpremenil. Četveronožci niso dali nobenega znamenja, da so se živi, tako da se je zdelo, da so izginiti; toda verjetno je bilo, da jih je smrt tovariša in pok iz puške tako prestrašila, da so se poskrili po sobnih kotih granitne hiše ali pa zašli v šrambe.

POSESTVO z veliko hišo se odda v najem. Pojasnila v gostilni Fonda, Sv. Ivan. 1036

STENCE, kuhinjske ščurke uničujemo po stanovanjih z jamstvom. Prodaja «perolina», antiamentorijev, cimitana itd. Zavod za dizinfekcija. Rossetti 2. 1040

POZORI! Resna trgovina z mrtvaškimi predmeti se pripravlja občinstvu. Izbera velika in izključena konkurenca. Pavšič Terezija, Gorica, Raščeli 37, pod oboki. Založba v prvem nadstropju. 1038

STANOVANJE z manjšim ali večjim zemljiščem v okolici išče proti dobremu plačilu A. B. Verniclis 436, Rojan. 1041

TEHNIKA, decimalka, do 300 kg. se proda Bambič, Sv. Ivan 919 (pri livarni zvonov). 1043

G. DOLLNAR, Trst, Via Ugo Polonio št. 5 (prej Via Bacchi) Telefon 27-81, uvoz-izvoz. Velika založba papirja za zavijanje, pisalne za i. t. d. papirnatih vreč ter valčkov raznih velikosti lastnega izdelka. 503

BABICA, avtorizirana, diplomirana, sprejema noseče. Adele Amerschitz-Sbaizero, Farneto 10 (podaljšana Ginnastica), lastna vila, tel. 20-64. (992)

VODA «DELL'ALABARDA» PROTI IZPADANJU LASI. Vseboje knjin in je vsled tega posebno priporočljiva proti prhljaju in za ojačenje korenin. Steklénica po L. 6 se dobiva samo v lekarni «Castellanovich», Trst, Via Giuliana 42. 988

POZOR SLOVENSKI KROJCI IN ŠIVILJE iz Julijske Kraljeve Koroinske akademije v Ljubljani, Stari trg 19, (včlanjena v Londonu in Parizu) priredi počeni s dnem 27. junija, za časa vselej, krojni tečaj za krojače in šivilje. Znanji vizum in vožnja nudita vsakemu priliko, da se udeleži tega tečaja, ki bo celodnevni, in da istočasno obišče vselej — Kroj, katerega se bode učili, je najnovejši, lahek in preizkušen v naši krojni akademiji. Učenci, ki ne morejo priti v Ljubljano, dobivajo pouk z učnimi zvezki, ki se pošljejo po pošti. V naših modnih listih dobi vsak krojač in šivilja zavezi in kroji, ki pristaja brez vsake poskusnje. Cena Din 120.—. Razpošiljanje in izdajanje krojev po vseh merah in podobah. Udeleženci dobijo ob zaključku tečaja odpustno spričevalo in anglo-francosko diplomu. Pojasnila daje Koroinska akademija, Ljubljana, Stari trg 19. Priložite znakmo za odgovor. 946

PRSI SIRUP priporočljiv proti kroničnemu kašlju in bronhialnim afekcijam. Steklénica za odrasle L. 7.50, za otroke L. 5.—. Dobiva se samo v lekarni Castellonovich, Trst, Via Giuliana 42. (990)

POROČNE SOBE, masivne, paša ali umivalnik, 1800.—, mahagonijeve 1900.—, topolove 2000.—, Türk. via S. Lazzaro 10. 1005

GIUSEPPE SPECHAR

Via S. Caterina 7 - TRST - Piazza Mazzini

Zaloga tu in inozemskega blaga za moške in ženske obleke. Specijaliteta angleškega in češkega blaga. — Modro in črno sukno za plašče. Bogata izbira izgotovljenih paletots, površnikov, blač in plaščev. Dežni plašči, jope alpagas, platnene obleke in telovniki fantazija.

SPREJEMAJO SE NAROČILA PO MERI

Konkurenčne cene!

Koakurenčne cene!

Začeli smo

LIKVIDACIJO

vseh ostankov sezije

BOMBAŽEVINE

kakor tudi

IZDELKI

za gospe

IZDELKI

za otroke

IZBORNA PRILIKA

ÖHLER

Ko so se pa spomnili na zaklade, ki so bili v šrambah, tedaj se je izpremenila njih potrpežljivost, ki jo je inženir tako toplo priporočal, potagoma v upravičeno jezo na predrzne tatove.

«Stvar je preneumna, je končno izbleknit poročevalec, in ni videti konca!»

— Te pobaline je treba prepoditi, je nadaljeval Pencroff, in če jih je dvajset, jih bomo že premagali; toda priti moramo do njih! Ali je kakšno sredstvo, s katerim bi prišli do njih?

— Gotovo, je odgovoril inženir, ki mu je prišla nova misel v glavo.

— Ali res? je vprašal Pencroff; pa če je edino, tudi dobro. Kakšno pa?

— Poskušajmo priti v granitno hišo skozi prejšnji odtok jezera, je pojasnil inženir svojo misel.

— Za vraga, je vzkliknil mornar, jaz, tepec, nisem prišel na to!

Brez dvoma je bila to edina pot, po kateri je bilo mogoče vdreti v stanovanje in pregnati opitjo druhal. Odsekalno odprtino so seveda razidali s kamenjem in treba jo je bilo vnovič odpreti; sicer pa si niso s tem bogve kako glave belili. Na srečo niso še popolnoma zakrili odprtine z zvišanjem vodne gladine, kakor jo je nameraval Cir Smith, sicer bi bilo delo težavnejše.

Sele okrog poldneva so naseljenici zapustili kamine oboroženi s sekirami in motikami, naložili Topu, naj čuva pod okni

BABICA, avtorizirana, sprejema noseče. Govori slovensko. Slavec, Via Giulia 29. 958

ZDRAVNIK

Dr. Fran Korsano

sprejema od 12 do 1 in od 5 do 7

Via S. Lazzaro št. 17 I. n.

VABILO

k

rednemu občnemu zboru
«Kmetijskega društva» v Gorici
reg. združba z om. jamstvom
ki se bo vršila

v nedeljo, dne 11. julija t. l. ob 9. uri
predp. v telovadnici Sv. Ivana št. 7.

DNEVNI RED:

1. Čitanje in odobritev zadnjega občnega zbora.
2. Čitanje revizijskega poročila z dne 14. aprila 1926
3. Poročilo o društvenem delovanju v l. 1925.
4. Pretrsevanje rač. zaključka za l. 1925.
5. Nadzorstveno poročilo k računskemu zaključku.
6. Sprememba društvenih pravil.
7. Zrebanje in volitev izločenih odnosno odstopivših članov načelnstva in nadzornišva.
8. Slučajnosti.

GORICA, 30. junija 1926.

Predsednik: Poslovodja:

J. Trošil. r. V. Dominko l. r.

Opomba: Ako bi ob zgoraj določenih urah sklicani občni zbor ne bil sklepčen v smislu pravil, se bo vršil pol ure pozneje drug občni zbor, ki bo sklep pravilovodilne v vseh zadevah, ki so na dnevnem redu brez ozira na število navzočih društvenikov

Območje: Ako bi ob zgoraj določenih urah sklicani občni zbor ne bil sklepčen v smislu pravil, se bo vršil pol ure pozneje drug občni zbor, ki bo sklep pravilovodilne v vseh zadevah, ki so na dnevnem redu brez ozira na število navzočih društvenikov

Gospodarstvo.

GORKIC FRANCE:

Davki in pristojbine

Migljaji davkoplačevalcem.

Te dni sem imel več kot dovolj prilike, da sem se prepričal, kako malo poznajo naši davkoplačevalci svoje dolžnosti, a še manj svoje pravice. Nepoznanje zakonov, a v še večji meri lastna neverjetna brezbriznost jih tlači, da morajo plačevati davke, katerih bi se lahko rešili, ako bi postopali pravočasno v obrambo svojih interesov.

Zamujeni roki.

Prvi in najglavnejši pogrešek, ki ga naši ljudje stalno delajo, je ta, da pri davkih ne posvečajo prav nikake pažnje. Vsak davkoplačevalec dobi, predno se vpiše v davčne sezname, od davnega urada naznanilo, kateri znesek so mu določili za podlago odmere davka (avviso di accertamento). Na tem obvestilu je izrecno rečeno, da ima pravico v roku 20 dni vložiti morebitni ugovor na davčno komisijo proti morebitni nepravilni ali previsoki odmeri, ako bi se ne mogel tozadevno mirno sporazumeti in dogovoriti z davčnim uradom. Ali koliko ljudi je, ki se oziroma na ta rok. Primeroma le majhen odstotek. Vsi drugi ugovori so prepozno vloženi. Navadno se zave davkoplačevalec še le takrat svoje pravice, ko dobi od davčnega izterjevalca poziv, naj plača ta in ta davek (avviso di pagamento). Takrat hiti s pritožbo. A je prepozno! Komisija prve stopnje ne more, tudi ako bi hotela, upoštevati takih ugovorov, ker so prepozno vloženi. Res, je dana potem še možnost, vložiti pritožbo proti odklonilni razsodbi prve stopnje, na pokrajinsko davčno komisijo. Ali v tem slučaju je le malo upanja na dober uspeh.

Zagovor pred komisijo.

Drugi pogrešek, ki ga naši ljudje napravljajo, je ta, da govorijo pred komisijo ko so poklicani, da zastopajo svoje interese, na sploh preveč. Pravijo stvari, po katerih jih nikdo ne vpraša. Navadno si taki davkoplačevalci svoj položaj še poslabšajo, ali vsaj zboljšajo ne. Osebo zaslišanje pred komisijo naj se zahteva le takrat, ako ni mogoče v pismenem ugovoru vsega povedati, kar govori za razbremenitev. Pred komisijo je prišel neki samostojen obrtnik, ki je bil obdavljen na podlagi dnevnega zasluha 10 lir. Tu pa sam pove, da zasluži dnevno 25 do 30 lir. Ali bi tak človek ne napravil boljše, da bi nikoli ne prišel pred komisijo? Kdor se hoče uspešno braniti, mora poznati davčne predpise, drugače je uspešen zagovor nemogoč. Potem, ugovor naj bo vsaj verjeten, ne pa tak, da se že na prvi mah vidi, da v njem ni nekega v redu. Pri ugovorih zahtevajo davčni uradi pač vsestranskih pojasnil, predno predložijo ugovor komisiji v rešitev. In ta pojasnila so večkrat naravnost v kričnem nasprotju z navedbami v ugovoru. N. pr. Posestnik Peter iz O., ki mu je odmerjen hišni davek, ugovarja, da rabi svoje stavbe le za lastno družino in svoje kmetijstvo in zahteva vsled tega oprostitve. Iz pojasnil, ki si jih je priskrbel davčni urad sam, pa sledi, da ima dotični posestnik eno sobo oddano v najem za znesek 240 lir letno, kateri znesek je davkarija vzela za podlago obdavčenja. Jasno je, da je tak ugovor ničev in da si dotični posestnik z njim prav gotovo ne more izboljšati svojega stališča.

Vknjižene terjatve.

Tretji pogrešek, ki mnogo škodi davkoplačevalcem je ta, da ne poskrbijo pravočasno, da se izvrši v zemljiški knjigi izbris vknjiženih, a že poravnanih posojil. Davčni urad si priskrbi uraden prepis vseh takih vknjiženih posojil in obdači upnika za obresti. Upnik se pritoži, češ, da je dolg že davno poravnal in da je obdačenje krivično. Trditve je večkrat resnična, dokaz ni za to nikakega, dočim je vknjižba za davkarijo dovolj trdna podlaga za odmero, za komisijo pa dokaz, ki ga mora upoštevati. Če so taka posojila poravnana, nanj so tozadevna pobotnica vpiše pri registrskem uradu in predloži potem davkarji, ki mora to listino pri odmeri davka upoštevati. Drugih listin pa davkarija ne upošteva.***

Prenehanje dohodkov.

Četrti pogrešek, ki se velikokrat ponavlja, je ta: Zakon pravi, da, ako neha dohodek, za katerega je davkoplačevalec obdačen, preneha z istim dnem tudi plačevanje davka, toda pod pogojem, da predloži davkoplačevalec davkarji izjavo, podprto z dokazi, da je dohodek nehal. Davek se odpiše potem od dneva, ko je dohodek prenehal, ako je bila taka izjava takoj predložena davkarji. In tudi pri tem čakajo nekateri mesece in leta, dokler jih plačilni nalog za davke ne opominja na to. Sedaj hitijo s prijavo. A ta prekasna prijava pride za odpis davka v poštev le od dneva predložitve, ne pa za prejšnji čas. V letih 1922 do 1924 je bilo mnogo mizarjev, kovačev, ključavničarjev itd., ki so imeli samostojne obrti. Ko pa je vzpostavljene porušeni kralji nehalo, je tudi samostojnost teh obrtnikov nehalo. Večina izmed njih je zaposlena kot delavci pri večjih obratih, ali pa so brezposelni. In koliko izmed njih je pravočasno prijavilo davkarji, da so opustili obrt? Malo! In vsi ti so vpisani v davčne sezname, in bodo morali plačati

*) Rok 20 dni je tako razumeti, da mora biti v tem roku morebitni ugovor že na davčnem uradu (pri tajniku komisije). Ugovor se mora vložiti tudi potem zupanstva, a v tem slučaju naj davkoplačevalec zahteva od zupanstva potrdilo o svoji vlogi. Potrdilo mora biti napravljeno na posebnih vzorcih, izdanih od davčne oblasti. Za morebitne spore o pravočasnosti ugovora pride le to potrdilo v poštev. Potrdilo, izdano na navadnem papirju, ne velja.

) Vsak davkoplačevalec ima namreč pravico, da sme zahtevati v svojem ugovoru, da ga komisija osebno zasliši. V tem slučaju mora dobiti od komisije vsaj dva dni prej posebno vabilo, iz katerega je razvidna ura, dan in kraj zasedanj komisije.) Res pa je tudi, da v tej točki grozovit škodi preoblenost sodišč, ki ne morejo z delom naprej, kar se prav hudo čuti pri zemljiški knjigi. Koliko predlogov za izbris vknjiženih terjatev leži leta in leta pri sodnih! Kako daleč lahko segajo posledice tega nevrzdržnega stanja pa vidimo ravno pri teh slučajih.

dospole obroke davka. Torej: kakor hitro ti dohodek neha, takoj sporoči to davkarji, da ti nadaljno plačevanje odpiše.

Ureditve posestnega stanja nepremičnin.

Se en pogrešek je, ki zna našim ljudem hudo škoditi! Vsled nezmisljenih predodgovorov marsikateri naš posestnik nima točno urejenega posestnega in lastniškega stanja svojih nepremičnin. Vknjižen je na posestvo še pokojni oče ali celo njegov ded. In v posestni polji, ki tvori podlago obdačbe, je enaka napačna označba. Zle posledice tega neurejenega stanja je marsikdo čutil že pri reševanju svojih vojno-odškodninskih zadev. Enako zlo, ali pa še hujše, bo nastalo tudi radi davkov.

V posestni polji je vpisana oseba, ki je že davno umrla, ali pa prodala dotično zemljišče ali hišo. Vsled tega je v davčnih seznamih ta oseba vpisana kot davčni obvezanec in ne oni, ki je danes dejanski posestnik in lastnik, ki zemljišče obdeluje in uživa. Kaj se zgodi? Ko pošilja davčna izterjevalnica davčne plačilne naloge, ni nobenega, ki bi jih hotel sprejeti; češ, naslovjenec je že davno umrl. Tudi oni, ki sedaj posestvo ima, noče sprejeti naloga, in tudi ne poravnati že dospelih davčnih obrovkov. Trdo je uverjen, da se je s tem rešil davka. A moti se! Davčna izterjevalnica mora predpisano svoto davkov izterjati, davek pa je odmerjen za zemljišče, za katero je pri plačevanju davka davkoplačevalec mrtev. Kaj napravi davčna izterjevalnica? Ona odmerjeno svoto davka državi mirno plača enkrat, dvakrat, desetkrat. Zazarači tudi globo in tako se svota davkov za zemljišče mrtvega davkoplačevalca hitro viša. Ko se bo izterjevalnica zdela ta svota dovolj visoka, požene dotično zemljišče na boben, da pride do svojega. Saj tako nima lastnika!

Nastanejo stroški, nastanejo sitnosti, zamuda časa. In vse to na breme onega, ki je mislil, da se davkarija ustavi pred smrtjo, in se reši davkov, ako ne sprejme plačilnega povelja, četudi se to nanaša na svet, ki je v resnici njegov.

Zato pa, uredite si posestno stanje, da si prihranite sebi in potomcem sitnosti in stroške.

Kalijeva sol.

Te dni je Tržaška Kmetijska Družba v Trstu razposlala našim zadrugam okoličnic za prijavo naročil kalijeve soli. Cena za drobno mleto Statisturisko 40/42% kalijevo sol po Lir 72.— za 100 kg franko vsaka železniška postaja v Juljski Krajini za vagona naročila od 150.—Q

Dobava cel mesec september. Da olajšamo našim zadrugam nabavo kalijeve soli, smo sklenili sprejemati tudi manjša naročila od 50 kvintalov naprej, s sledečo razliko:

Cena istemu blagu 72. Lir franko železn. postaja Trst, več stroški za prekladanje v novi vagon. Železniške stroške do postaje naročnikove padajo v njegovo breme.

Naročila sprejemamo do najdalje 14. julija t. l.

Kalijeva sol primanjkuje vsem našim zemljam in je neobhodno potrebna za vsako rastlino, zato ne odlašajte z naročili umetnih gnojil.

Zagotovite si umetna gnojila pravočasno in po primerljivi ceni.

Tržaška kmetijska družba v Trstu ulica Torreblanca 19, Telefon 44-39.

Tržaška kmetijska družba v Trstu ima v zalogi:

Modro galico, žveplo, kmetijsko rečno in vprežno orodje, oljate tropine, umetna gnojila itd.

Vse blago zajamčeno in izbrano od najboljših tu- in inozemskih tvrdk.

Kdor želi razne kmetijske stroje, katerih nimamo v zalogi, dobi ceno kakor tudi ostala potrebna navodila v našem uradu v Trstu ulica Torreblanca št. 19, Tel. 44-39.

Borzna poročila.

Trst, 3. julija.

Amsterdam 11.35, Belgija 75.75, Francija 76.25, London 139, New York 28.60, Spanija 450, Svica 547, Atene 35, Berlin 680, Bukarešt 13, Praga 84, Ogrska 0.0400, Dunaj 405, Zagreb 50.25. Vojnoškodninske obveznice 68.35.

Loterijske številke

izrečane dne 3. julija 1928.

BARI	75	34	13	89	63
FIRENZE	61	53	2	4	33
MILANO	72	13	34	7	2
NAPOLI	53	88	61	84	32
PALERMO	9	76	80	20	30
ROMA	75	82	69	4	68
TORINO	81	82	8	6	61
VENEZIA	24	57	76	35	60

DAROV

Ob priliki poroke gosp. Antona Slemič-a z gdnco Zvoček Marijo v Ajdovščini se je nabralo med svati L. 100.— za «Solsko društvo». Darovali so: Slemič Anton 10.— lir, Bratina Karlo 15.— lir, Kompare Franc 10 lir, Widrih Edvard 15 lir, Hrovat Još. 10 lir, Slemič Karlo 5 lir, Velika mati 5 lir, Amalija 15 lir, Valič Još. 10 lir Pirner Angela 5 lir.

Ob priliki krsta male Marije so darovali za «Solsko društvo» L. 42.— in sicer: Vrabec Ivan, Vrabec Ana, Tomažič Josip, Tomažič Ivanka, Zadnik Drago, Zadnik Ana, Breznikar Ignac, Breznikar Ivanka, vsak po 5.— lir, mali Rado Breznikar 2 lir.

Nadalje darujeta «Solskemu društvu» g. Valenčič Josip in g. Pertot vsak po 10 lir. Vsem zavednim darovalcem najlepša hvala!

VEČINA POVERJENIKOV GORIŠKE MATICE JE ŽE STORILA SVOJO DOLŽNOST TER DOPOSILALA NABRANE ČLANE. OPOZARJAMO ŠE ONIH PAR POVERJENIKOV, KI ŠE NISO STORILI SVOJE DOLŽNOSTI, DA SE PODVIZAJO.

ZA PAR TISOČ ČLANOV JE NARASLO LETOS ŠTEVILO NAROČNIKOV GORIŠKE MATICE, GLEJ, DA TE NE BO SRAM, KO TE BOMO VPRAŠALI, ALI SI TUDI ŽE VPLAČAL LETOS ČLANARINO ZA MATICO.

VOZNI RED

CENTRALNA POSTAJA

TRST - TRŽIČ - CERVINJAN - BENETKE

Odhodi: 5.30; 6.10; 8.05; 10.05; 13.30; 14.55; 17.—; 18.—; 18.15; 19.30; 23.45.
Dohodi: 5.30; 8.10; 10.—; 11.05; 13.10; 14.15; 17.—; 18.25; 20.35; 23.25; 23.50.

TRST - GORICA - KORMIN - VIDEM

Odhodi: 5.40; 6.25; 7.10; 8.20; 12.45; 15.35; 17.30; 19.55.
Dohodi: 7.53; 8.55; 11.50; 14.35; 18.—; 19.—; 20.—; 22.55.

TRST - NABREZINA - SV. PETER - POSTOJNA

Odhodi: 1.—; 5.05; 7.—; 9.25; 11.30; 14.45; 16.30; 18.40; 19.45; 20.20; 21.05.
Dohodi: 4.—; 7.—; 7.35; 8.30; 9.15; 11.25; 12.35; 16.42; 18.43; 20.15; 21.35; 23.10.

DRŽAVNI KOLODVOR

TRST - BUJE - POREČ

Odhodi: 5.—; 10.—; 13.55; 18.25.
Dohodi: 7.50; 12.15; 18.10; 21.15.

TRST - GORICA - PODBRDO

Odhodi: 6.10; 6.50; 12.—; 17.35; 18.35.
Dohodi: 7.37; 11.51; 15.35; 21.25; 22.40.

TRST - HERPELJE - PULA

Odhodi: 5.20; 11.55; 12.30; 19.05.
Dohodi: 7.32; 9.50; 16.04; 21.32.

Tržaška posojilnica in hranilnica

registrovana zadruga z omejenim poročtvom uraduje v svoji lastni hiši ulica Torreblanca 19, I. nadst.

Sprejema navadne hranilne vloge na knjižice, vloge na tekoči račun in vloge za čekovni promet, ter jih obrestuje

po 4% večje in stalne vloge po dogovoru.

Sprejema „Dinarje“ na tekoči račun in jih obrestuje po dogovoru.

Davek od vlag plača zavod sam.

Daje posojila na vknjižbe, menice, zastave in osebne kredite. — Obrestna mera po dogovoru.

Na razpolago varnostne celice (safe)

Uradne ure za stranke od 8 1/2 do 13 in od 16 do 18

Ob nedeljah je urad zaprt.

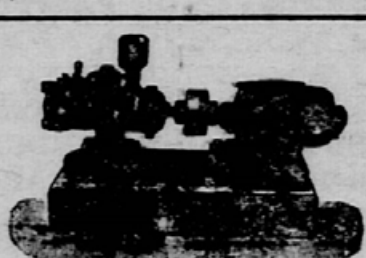
Štev. telef. 23-67. 690

Majstareški slov. denarni zavod

KRONE po 2.10 plačuje

ALOJZIJ POVH, Piazza Garibaldi 2 prvo nadstropje

Pazite na naslov! Pazite na naslov!

Centrifugalne sesalke

za vsako tekočino, močne na vsako daljavo za zalivanje vrtov, za dobavo vode v hiše, vile, občine itd. Proračuni in ogledi na licu mesta brezplačno.

Specijalizirana tovarna sesalk VOGEL, Trst

Via Battisti 20. Tel. 33-04. 723

ZOBOZDRAVNIK 688

Dr. Lojz Kraigher

specijalist za zobe in usta

sprejema od 9-1 in od 3-7

ob nedeljah in praznikih od 9-12

v Gorici na Travniku št. 20

Insertirajte v „Edinosti“

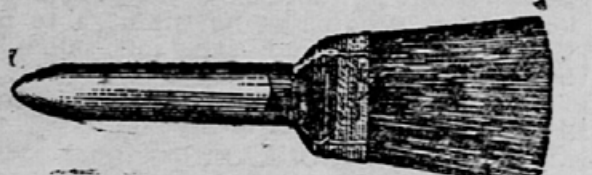
LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA

Glavnica in rezerve Dinarjev 60.000.000.—

Telefon: 5-18, 22-98

Darove za birmo po ugodni ceni dobite v zlatarni ALBERT POVH Trst, Via G. Mazzini 46 693

LUIGI GREGORICH 561

TRST - VIA GINNASTICA ŠT. 15

JAKOB BEVC urarna in zlatarna Trst, Campo S. Giacomo 5 Zlato kupuje v vsaki množini po najvišjih cenah Krone plačuje višje kot vsi drugi. Zlaga raznovrstnih ur in zlatenino. 672

Zobozdravnik Dr. Sardoč D. ordinira v TRSTU Via M. R. Imbriani 16, I. (prej Via S. Giovanni) od 9-12 in od 5-7 694

Obiščite važni VI. mednarodni vzorčni velesejem v Ljubljani Od 26. junija do 5. julija Za nakup vstopnic v velesejem po Din. 30 in izkaznice go L. 1.—, ki dajata pravico do znižanja vizuma jugoslovenskega konzulata na potnem listu za L. 10.— kakor tudi do 30% znižane vožnje na italijanskih in 50% na jugoslovenskih železnicah, obrnite se na komisarija velesejma za Italijo: Oglasi zavod O. Čehov in — Trst. Urad: Viale XX. Settembre 63/I. desno in v čakalnici Kr. Konzulata kraljevine S. H. S. Trst, Piazza Venezia 4, prilije. Važno! Na željo onih posestnikov, ki stanujejo na deželi, prevzame urad skrb za pošiljelet vstopnic in vizuma jugoslovenskega konzulata. V tem slučaju naj dotičniki dopolnejo polni list, veljaven za leto 1926. in vrhu zgoraj imenovanih zneskov še L. 7.— za režijske in polne stroške.

Predno kaj nakupite, obiščite Veliko skladišče pohištva ALESSANDRO LEVI MINZI Via Rettori št. 1 - Via Maicanton št. 7-13 Spalne sobe, obedne sobe, posamezni kosi pohištva v veliki izbiri. 691

Tako začudenje ker prodaja Consorzio Tessile Milanese svoje blago po tako nizkih cenah.

Ker noče posnemati toliko drugih, ki držijo svoje blago v kletih ali na soncu, da tam trohni in čakajo, da se odprejo pota izvoza. Kljub temu nočemo, da bi kdo mislil, da smo prišli v Trst iskat zgubo. Zadovoljujemo se z majhnim odstotkom, toliko da realiziramo glavnicu in vse to v dobro zmerne konsumenta. - Bistroumni kupci so to razumeli takoj po našem prihodu, ker nudi naša prodaja res izredno priliko.

Ta prodaja svilenin, volnenin, bombaževin in tkanin bo trajala do 10. julija. Prodajalna bo odprta od 10 do 13 in od 16 do 19.

Corso Vitt. Eman. III št. 1.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA

Glavnica in rezerve Dinarjev 60.000.000.—

Telefon: 5-18, 22-98

PODRUŽNICA V TRSTU

CENTRALA V LJUBLJANI

Obrestuje vloge na vložnih knjižicah po 4 %, na tekočih računih po 4 1/2 % vezane vloge po dogovoru. - Prejema DINARJE na tekoči račun in jih obrestuje po dogovoru. — Izvršuje vse v bančno stroko spadajoče posle.

Najprikladnejša zveza z Jugoslavijo

Podružnice: GORICA, Brežice, Celje, Cernomelj, Kranj, Logatec, Maribor

Blagajna je odprta od 9 1/2—12 1/2, in od 14 1/2—16 41

Podružnice: Metković, Novi Sad, Ptuj, Sarajevo, Split